

Prima instanță: S. Bleșceaga

Instanța de apel: I. Cimpoi, N. Craiu și N. Simciuc

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
Î N C H E I E R E

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecător:

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadî și Oleg Sternioală

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” Societate cu Răspundere Limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” Societate cu Răspundere Limitată către Mihail Triboi cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2015, prin care apelul declarat de Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” Societate cu Răspundere Limitată a fost respins, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 iunie 2015.

A C O N S T A T A T:

La 10 septembrie 2012, Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Triboi, cu privire la încasarea sumei.

În motivarea pretențiilor a indicat că la 01 noiembrie 2008, pe traseul Florești - Chișinău, satul Ordășei, r-nul Telenești, a avut loc accidentul rutier cu participarea automobilului de model Opel Astra, cu numere de înmatriculare SR AV 956, condus de către Alexandru Bîzîiac și automobilul de model VW Transporter, cu numere de înmatriculare C RR 665, condus de către Mihail Triboi, care la data accidentului avea numele Mihail Bivol, devenind „Triboi” în rezultatul înregistrării căsătoriei cu Nadejda Triboi la 25 februarie 2008.

Reclamanta menționează că conform deciziei Judecătorei Telenești din 20 ianuarie 2009, vinovat de producerea accident rutier a fost recunoscut Alexandru Bîzîiac, conducător al automobilului de model Opel Astra, cu numere de înmatriculare SR AV 956, pentru care, se deținea la data producerii accidentului rutier, polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto nr. 2078111, eliberată de către Compania de Asigurări „Carat” Societate pe Acțiuni la 20 aprilie 2008.

În baza contractului de asigurare obligatorie a răspunderii civile pentru pagube produse de utilizarea autovehiculelor, încheiat cu Anatolie Bîzîiac a fost achitată pîrîtului despăgubirea de asigurare în mărime de 49091 lei, prin ordinul de plată din 21 ianuarie 2009.

Compania reclamantă opinează că în cadrul examinării pricinii civile la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Alexandru Bîzîiac cu privire la încasarea sumei despăgubirii de asigurare plătite, aflată pe rolul Judecătorei Soroca, ultimul a prezentat referința din 23 februarie 2010, în care a adus la cunoștință faptul decesului lui Anatolie Bîzîiac, anexînd certificatul de deces.

Specifică reclamanta că prin hotărîrea Judecătorei Soroca din 04 martie 2010 a fost respinsă acțiunea sa, deoarece persoana admisă la conducerea autovehiculului, Anatolie Bîzîiac a decedat la 20 septembrie 2008 și respectiv, obligațiunile sale au încetat la data decesului.

Menționează Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” Societate cu Răspundere Limitată că achitarea în contul pîrîtului a despăgubirii de asigurare a fost efectuată din cauza că faptul decesului lui Anatolie Bîzîiac nu a fost adus la cunoștința asiguratorului, or, la instrumentarea dosarului de daună, asiguratul nemijlocit nu este obligat să se prezinte sau să prezinte documente, această sarcină revenind părților implicate în accident sau companiei de asigurări în temeiul prevederilor art. 19 alin. (1) lit. b) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto.

Consideră reclamanta că potrivit prevederilor Codului Civil, suma despăgubirii de asigurare achitată pîrîtului la 21 ianuarie 2009, urmează a fi restituită în contul său.

Prin decizia din 05 februarie 2009 Camera Înregistrării de Stat a admis cererea Companiei de Asigurări „Carat” Societate pe Acțiuni, de reorganizare prin fuziune-absorbție la Întreprinderea cu Capital Străin „Grawe Asigurare de Viață”, iar în rezultatul reorganizării a fost modificată denumirea societății în Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” Societate cu Răspundere Limitată, fiind succesor în toate drepturile și obligațiile ale Companiei de Asigurări „Carat” Societate pe Acțiuni.

În scopul valorificării posibilității de restituție benevolă a despăgubirii de asigurare, reclamanta s-a adresat către pîrît prin reclamația nr. 681/12 din 14 mai 2012, însă a fost lăsată fără răspuns.

Solicită Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” Societate cu Răspundere Limitată încasarea din contul pîrîtilui a sumei de 49091 lei – cu titlu de despăgubire de asigurare și a cheltuielilor pentru achitarea taxei de stat în sumă de 1472,73 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 12 septembrie 2013 acțiunea a fost admisă. S-a dispus încasarea din contul lui Mihail Triboi în beneficiul Întreprinderii Mixte Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” Societate cu Răspundere Limitată, suma despăgubirii de asigurare în mărime de 49091 lei și taxa de stat în sumă de 1472,73 lei, iar în total suma de 50683,73 lei (f.d. 72, 97-99).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2015 a fost admis apelul declarat de Mihail Triboi, casată hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 12 septembrie 2013, pricina fiind remisă la rejudecare în primă instanță, în alt complet de judecată (f.d. 112, 113-115).

Instanța de apel a indicat că instanța de fond a examinat pricina în absența lui Triboi Mihail, fapt ce atrage încălcarea dreptului la un proces echitabil.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 09 iunie 2015, cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” Societate cu Răspundere Limitată către împotriva lui Mihail Triboi cu privire la încasarea sumei a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. S-a dispus încasarea din contul Întreprinderii Mixte Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul lui Mihail Triboi taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel în sumă de 1105 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei (f.d. 135, 138-147).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 noiembrie 2015, apelul declarat de Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” Societate cu Răspundere Limitată a fost respins, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 09 iunie 2015 (f.d. 184, 185-193).

La 20 ianuarie 2016, Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” Societate cu Răspundere Limitată a contestat cu recurs decizia instanței de apel solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului recurentul a invocat faptul că atît instanța de apel, cît și prima instanță nu au constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea corectă a pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Copia deciziei instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 02 decembrie 2015 (f.d. 195), însă la dosar nu sunt anexate probe care ar certifica data recepționării de către recurent a copiei deciziei recurate.

Prin urmare, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

La 18 februarie 2016, în adresa intimatului a fost expediată copia recursului, iar la 16 martie 2016 în adresa Curții Supreme de Justiție a parvenit referința prin care Triboi Mihail, prin intermediul avocatului Svetlana Chirilenco a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 439, alin. (2) și (3) CPC după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” Societate cu Răspundere Limitată este inadmisibil.

În conformitate cu dispoziția art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, temeiurile recursului declarat, nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC. Mai mult decît atît, cauza a fost judecată cu respectarea normelor de drept material și procesual, iar recursul fiind vădit neîntemeiat.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC al RM, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume la lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În acest sens, instanța de recurs accentuează că, potrivit art. 440, alin. (1) CPC, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC,

completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 CPC și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, aplicînd corespunzător normele de drept material și respectînd normele de drept procedural, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” Societate cu Răspundere Limitată, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Recursul declarat de Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” Societate cu Răspundere Limitată, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală